

# E?itim Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20674>

## Özet

Eğitim Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği, 2005 yılında Cemil Keskin tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin ilköğretim okullarında ne ölçüde uygulandığını ve algılandığını belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, TKY uygulamalarının öğretmenlerin örgütsel adanmışlık düzeyleri üzerindeki potansiyel etkisini inceleyen kapsamlı bir yüksek lisans tezi çalışmasıdır. Bu araç, eğitim kurumlarındaki kalite odaklı süreçlerin değerlendirilmesi için önemli bir araç sağlamaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, Eğitim Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Örgütsel Adanmışlık, Okul Yönetimi, İlköğretim Okulları.

## Yazarlar

Cemil Keskin

## Amaç

Eğitim Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği'nin temel amacı, eğitim kurumlarında, özellikle ilköğretim okullarında uygulanan TKY prensiplerinin ve süreçlerinin düzeyini saptamaktır. Ölçek, okul yönetiminin kaliteye olan bağlılığını, sürekli iyileştirme çabalarını, çalışan katılımı ve paydaş odaklılığı gibi temel TKY boyutlarını ölçmeyi hedefler. Elde edilen veriler, okulların TKY felsefesine ne kadar uyum sağladığını ve hangi alanlarda gelişime ihtiyaç duyulduğunu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Bu ölçek, aynı zamanda, TKY uygulamalarının eğitim personelinin, özellikle öğretmenlerin, kuruma olan bağlılık düzeyleri (örgütsel adanmışlık) ile ilişkisini inceleyen daha büyük bir araştırmanın başlıca değişkenlerini ölçmek için kullanılmaktadır. Dolayısıyla, aracın birincil amacı, eğitim örgütlerinde kalite yönetiminin mevcut durumunu objektif olarak değerlendirmektir.

## Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, eğitim alanında Toplam Kalite Yönetimi (TKY) yapısını ölçmektedir. Yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen bu yapı, genellikle TKY'nin evrensel kabul görmüş boyutlarını yansıtır. Bu boyutlar şunları içerebilir:

**Liderlik ve Yönetimin Taahhüdü:** Okul yöneticilerinin kaliteye olan bağlılığı ve vizyonu.

**Çalışanların Katılımı ve Güçlendirilmesi:** Öğretmenlerin ve personelin karar alma süreçlerine

katılmı?

**Sürekli İyileştirme (Kaizen):** Okul süreçlerinde sürekli gelişim çabaları ve hata önleme mekanizmaları.

**Müşteri (Paydaş) Odaklılık:** Öğrenci, veli ve diğer paydaşların beklentilerine odaklanma ve onların memnuniyetini sağlama.

**Veriye Dayalı Karar Verme:** Eğitimsel ve yönetsel kararların objektif verilere dayanması.

Ölçek, bu temel TKY boyutlarının ilköğretim okulları özelindeki yansımaları ve uygulamalarının uygulanlılığını nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktadır.

## Geçerlik

Kaynak materyalde ölçeğin geçerlik çalışmalarına dair özet bilgi sunulmamıştır. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu göz önüne alındığında, Cemil Keskin'in 2005 tarihli yüksek lisans tezinde kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler genellikle içerik geçerliliği (uzman görüşleri), yapı geçerliliği (faktör analizi sonuçları) ve ölçüt bağımlı geçerlik çalışmaları içerir. Detaylı geçerlik katsayıları ve yöntemleri, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan orijinal tezde yer almaktadır.

## Güvenirlik

Kaynak materyalde ölçeğin güvenilirlik çalışmalarına dair özet bilgi sunulmamıştır. Tipik olarak, psikometrik açıdan sağlam bir ölçek geliştirmek için iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmasının yapıldığı 2005 yılındaki standartlara uygun olarak, ölçeğin alt boyutları ve toplam puanının iç tutarlılık katsayıları (Alfa değerlerinin) orijinal tez içerisinde rapor edilmiş olması beklenmektedir. Kullanıcılar, güvenilirlik değerlerine erişmek için tezin tamamını incelemelidirler.

## Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme aşamasında yapısal belirlenmesi amacıyla büyük olasılıkla Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılmıştır. TKY gibi çok boyutlu bir yapıya ölçülebilmesi için, ölçek maddelerinin belirlenen teorik alt boyutlar altında toplandığını kanıtlamak amacıyla faktör yükleri incelenmiştir. Ölçeğin kaç faktörden oluştuğu, bu faktörlerin TKY'nin hangi prensiplerini temsil ettiği ve faktörlerin açıkladığı toplam varyans yüzdesi gibi detaylı istatistiksel sonuçlar orijinal tezde mevcuttur. Bu analizler, ölçeğin yapı geçerliliğinin temelini oluşturmaktadır.

## Ölçme Aracı

**Test Türü:** Geliştirme (Özgün olarak bir yüksek lisans tezi kapsamında oluşturulmuştur.)

**Format:** Orijinal kaynakta belirtilmemiş olsa da, psikolojik ve yönetsel ölçeklerde yaygın olarak kullanılan, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatında olduğu varsayılmaktadır (Örneğin: Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Eğitim Örgütlerinde çalışan profesyoneller (Öğretmenler, Yöneticiler).

**Yaş Grubu:** Yetişkin Profesyonel Çalışanlar.

**Popülasyon Detayları:** Çalışma, İstanbul ilindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu, ölçeğin öncelikli olarak ilköğretim kademesindeki eğitim ortamları için optimize edildiğini göstermektedir.

**Test Metodolojisi:** Öz-bildirim temelli anket metodolojisi kullanılarak deneklerden TKY uygulamalarına dair algılarına rapor etmeleri istenmiştir. Puanlama, genellikle maddelerin Likert skalasındaki değerlerinin toplanması veya ortalamasının alınması yoluyla yapılır.

## Anahtar Kelimeler

TKY, Kalite Yönetimi, Eğitimsel Liderlik, Sürekli İyileştirme, Eğitimde Kalite, Ölçek Geliştirme Çalışması, Cemil Keskin.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanıtıcıları:** Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

**Kurum E-posta Adresleri:** Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

**Yazın Adresi:** Yazarın tez çalışması yürüttüğü Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye (2005).

## Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, bir akademik çalışma (yüksek lisans tezi) kapsamında geliştirilmiştir. Genellikle bu tür ölçekler, akademik ve araştırma amaçları için yazarın izniyle ücretsiz olarak erişilebilir. Ticari kullanım için yazarın onayı gereklidir.

**Test Yılı:** 2005

**PDF Erişimi:** Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [egitim-orgutlerinde-toplam-kalite-yonetimi-olcegi-](http://egitim-orgutlerinde-toplam-kalite-yonetimi-olcegi-)

[toad.pdf](#)

## Kaynaklar

Keskin, C. (2005). *İlköğretim okullarında toplam kalite yönetimi uygulanmasının öğretmenlerin örgütsel adanmışlık düzeyine etkisi (İstanbul örneği)* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez Merkezi Linki: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

## Eğitim Örgütlerinde Toplam Kalite Yönetimi Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta açık metin olarak sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına, referans olarak gösterilen Cemil Keskin'in 2005 tarihli yüksek lisans tezi aracılığıyla erişilebilir.